

Wargön Innovation – etableringsskedet

1. Bakgrund och projektinnehåll

I december 2008 lade Holmenkoncernen ner sitt pappersbruk i Vargön, Vänersborgs kommun. Under avvecklingsprocessen bildades en arbetsgrupp med företrädare för företag, fackliga organisationer samt ett antal samhällsaktörer med målsättningen att i ett första skede finna en ny produktion till anläggningen. Beslut togs dock om att riva pappersbruket eftersom det bedömdes realistiskt att kunna bygga om lokaler och maskiner för effektiva och hållbara produktionsprocesser. Inriktningen blev i stället att söka andra möjligheter att ta till vara både platsens goda logistiska förutsättningar, upparbetad kompetens och skogen som råvara. Ett antal microförstudier genomfördes. Inledningsvis ledde dessa inte till några åtgärder och arbetsgruppen avvecklades utan att några initiativ med substans hade tagits.

Idag är fabriksdelarna rivna och området har sanerats av Holmenkoncernen. Det tidigare huvudkontoret står dock kvar. Vänersborgs kommun har köpt marken och gjorde under 2011 en nystart av utvecklingsarbetet. Med utgångspunkt i en rapport; Skogsindustrin 2.0, formulerades mål för områdets utveckling och under år 2012 ansökte kommunen om utvecklingsmedel från Västra Götalandsregionen för projekt Wargön Innovation. Medel beviljades under fem år till 2016-12-31. Vänersborgs kommun är huvudman men har träffat ett uppdragsavtal med Innovatum som ansvarar för genomförande av projekt Wargön Innovation.

Analyserna i Skogsindustrin 2.0 och i projektets inledningsskede pekar på stora behov av nya hållbara material, på stora möjligheter att använda svensk skog som råvara för dessa men samtidigt på betydande problem för materialinnovationer att ta steget från idéskeden till kommersiellt gångbara produkter.

Det finns fyra överordnade målsättningar för projekt Wargön Innovation.

1. Lokal sysselsättning och utveckling — Kunskap och arbete. En satsning på Wargön Innovation ska inom den närmaste femårsperioden leda till nya direkta arbetstillfällen i anslutning till området Wargön.
2. Regional utveckling — Ny industri. Den rika industritradition som finns i Västra Götalandsregionen ska kunna dra direkt nytta av närheten till Wargön Innovation och utvecklingen i projektet genom att aktivera flera platser som kan passa för

---

WARGÖN INNOVATION – Ett projekt som drivs av Innovatum

industrietableringar inom det utpekade tematiska verksamhetsområde som Wargön Innovation jobbar med.

3. Nationell utveckling – Innovation. Utveckla framtida näringsliv samt metodiken för denna.
4. Kommunikation och marknadsföring. Wargön Innovation bidrar till att skapa intresse för framtidens yrken och verksamheter inom kemi och industri till nästa generations yrkesverksamma.

Projektet ska även arbeta med följande aktiviteter, och arbetsprocesser pågår just nu inom alla delar:

- Utveckla Wargön Innovation med fokus på tillämpade projekt
- Bygga upp en stark intressentgrupp (nationellt, regionalt och med lokal förankring)
- Bygga upp ett nätverk av innovativa kunskapspartners
- Koppla på utveckling av regionala aktörer med genomförarintresse
- Utveckla platsen Wargön med demonstratorer för att i senare kommersiellt finansierade steg bygga fullskaleanläggningar
- Utveckla metodiken att ta forskning till kommersialisering och sprida denna metodik som modell

Wargön Innovations inledande analyser pekade på tydliga behov och stora möjligheter att skapa ny produktion av hållbara material. I ett andra skede verifierades analyserna genom omfattande kontakter med både akademi, etablerade företag och entreprenörer samt med ett antal samhällsaktörer. Detta gav samtidigt ett brett kontaktnät och olika delprojekt började byggas.

Wargön Innovation handlar om lokal, regional och nationell utveckling av innovation och produktion av nya materialinnovationer. Wargön Innovations första fas – uppbyggnadsskedet - avser att skapa förutsättningar för att ta beslut och få fram finansiering för ett nytt steg i utvecklingen – etableringsskedet - där en mera fast organisation sätts på plats, fysiska lokaler byggs med tillgång till både kompetens och t ex gemensamt laboratorium. Parallellt med detta etableras nya materialinnovationer på platsen och strukturen byggs upp för senare gå in i den tredje fasen – verksamhetsskedet.

Denna PM redovisar bakgrund och aktiviteter i uppbyggnadsskedet för att lägga grunden till etableringsskedet som avses inledas fr o m 1 juli 2016 då uppbyggnadsskedet avvecklas. Avsikten är att Innovatum då tar över rollen som projektägare. Finansiering för etableringsskedet söks via Tillväxtverket från EU:s strukturfonder samt med Västra Götalandsregionen och Vänersborgs kommun som delfinansierare under projektperioden 1 juli 2016 – 31 oktober 2019.

Inom Wargön Innovation pågår för närvarande projektering av en byggnad för Wargön Innovations egna behov som nav och koordinator i en ny test- och demonstrationsmiljö samt i ett första skede för behoven hos företaget Re:newcell och med möjligheter att snabbt komplettera för nya aktörer i behov av samverkan och ytor för att utveckla

hållbara och koldioxidsnåla produkter. Det är först när en fysisk anläggning finns på plats som de breda kontakter som Wargön Innovation har kan omvandlas till konkreta etableringar. Målet är att byggarbeten ska kunna inledas under 2016 under förutsättning att beslut om finansiering för etableringsskedet fattas dessförinnan av berörda parter samt att det finns en aktör som är beredd att ta rollen som fastighetsägare med hyresavtal från projekt Wargön Innovation samt Re:newcell som grund.

2. Projektutveckling

2.1 Behovet av nya hållbara material

Global omställning till en hållbar bioekonomi kräver nya koldioxidsnåla och hållbara material. Detta motiverar aktiviteter som främjar företags/aktörers fokus på effektivt utnyttjande av naturresurser, återvinning, hållbarhet och ett koldioxidsnålt förhållningssätt avseende råvara och produktion i en hel livscykel. Det krävs även utveckling av nya affärsmodeller.

Wargön Innovations utgångspunkt är att det finns avgörande systemglapp i den nationella innovationskedjan vilket kraftigt försvårar materialinnovationer att utvecklas från idé via pilotproduktion till kommersiella produkter, och i förlängningen utvecklade och/eller nya företag. Väsentligt under projektets uppstartsfas har varit att kartlägga och bekräfta den utgångspunkten samt utvärdera det regionala och nationella behovet av en test- och demonstrationsanläggning för materialinnovationer i Västsverige.

De analyser som gjorts verifierar att det idag finns alltför få plattformar för uppskalning och verifiering av nya idéer, brist på riskkapital, en lång väg från idé till kund vilket kräver utveckling av värdekedjor och affärsmodeller, ett innovationssystem som är riggat för resursstarka aktörer och inte för nya aktörer med starka idéer, system som söker innovationer genom alltför traditionella vägar, tröghet i systemet med innovationsupphandling, brister i förståelsen för kopplingen mellan affärsmodeller och hållbarhet samt en stor utmaning att samverka i utvecklingskedan som ligger relativt nära marknadsintroduktion. Alltför många nya materialinnovationer stannar på idéstadiet, med en rapport eller utvecklas till produktion utanför Sverige. Det finns en betydande potential att genom etablering av nya arenor skapa nya och bättre förutsättningar.

Wargön Innovation syftar till att utveckla förmågan att ta innovationer av nya hållbara material från idé till kommersialisering och produktion som ersättning för fossilbaserade och/eller resursintensiva material. Projektet brygger över ett gap i innovationskedjan och stärker samverkan mellan företag/innovatörer samt forskare och samhällsaktörer.

Behovet styrks bland annat av Vinnova: "En bättre utbyggd och effektivare testinfrastruktur skulle med stor sannolikhet bidra till ett starkare miljötekniskt innovationssystem och till fler nya framgångsrika produkter, tjänster och företag...". Behovet styrks även av regeringen som i budgeten tillför extra medel för etablering av

testbäddar inom miljöteknikområdet. Uppstartfasen för Wargön Innovation har tydligt visat på behovet av test- och demonstrationsanläggningar där aktörer kan samlas kring innovationer och i samverkan skapa förutsättningar för kommersialisering.

2.2 Wargön Innovations inriktning och vision

Wargön Innovation vänder sig främst till materialinnovationer med koppling till skogen samtidigt som det är av yttersta vikt att samverkan sker över branschgränser som exempelvis textil och kemi. Detta betyder även att nya korskopplingar uppstår mellan branscher som har helt olika strukturer idag. Wargön Innovation har utvecklat ett brett kontaktnät med många aktörer inom företag, akademi och samhälle. Med en tydlig egen identitet men samtidigt med Innovatum som projektägare kommer projektet att ta nya steg och etablera en arena som blir en viktig aktör i innovationssystemet och som stärker Västsverige.

Wargön Innovations vision är

Wargön Innovation möjliggör produktion av framtidens material

Framtidens material måste vara hållbara och koldioxidsnåla. I regionen finns en rad aktörer som efterfrågar eller har idéer om att kommersialisera nya hållbara material med fokus på exempelvis lättvikt, konfektion eller ny funktionalitet. Potentialen i regional och nationell bioråvara utnyttjas inte fullt ut.

I Sverige pågår flera initiativ och projekt som bidrar till den globala omställningen till hållbar bioekonomi. En av de viktigaste och nationellt mest omfattande satsningarna är Bio Innovation (www.bioinnovation.se), ett flerårigt innovationsprogram där svensk industri, akademi och institut med stöd från Vinnova, Energimyndigheten och Formas, arbetar för att utveckla starka, konkurrenskraftiga och innovativa material, produkter och tjänster baserade på förnybar råvara. Wargön Innovation var tidigt med i programmets utformning och har en aktiv roll med egna projekt, som deltagare i referensgrupper och medlem i General Assembly. VGR deltar i programmets styrelse.

Tillgången på kvalificerade test- och demonstrationsmiljöer är avgörande för att idéer ska utvecklas till framgångsrika innovationer och kommersialiseras. Det finns ett antal miljöer etablerade men ingen med den inriktning som planeras för Wargön Innovation. Det finns aktörer som har tillgång till expertkunskap och/eller pilot- eller labb-utrustning samt avancerade analysinstrument. Fokus för Wargön Innovation ligger på att samverka med dessa forskningsmiljöer och institut/aktörer där kompletterande labb- och pilotutrustning samt möjlighet till kvalificerade materialanalyser finns medan industriell processutveckling sker inom Wargön. Samverkan och skapande av konsortier till varje delprojekt/materialinnovation garanterar att verksamheten söker kompetens och utrustning där den finns. WI bygger inte upp parallella strukturer utan kompletterar det

svenska utvecklingslandskapet med test- och demonstrationsmiljö för materialutveckling med de resurser som behövs på plats.

Ett av Wargön Innovations fokusområden, den textila värdekedjan, inkluderar ett nära samarbete med Högskolan Borås, Smart Textiles och Science Park Borås. Samarbetet inleddes med utveckling av återvinning av cellulosebaserade textilier och Vinnovaprojektet Textiles – back to textiles, men har sedan utvecklats och omfattar nu flera projekt, bland annat Re:textile och projektet Biomaterial i vården. Högskolan Väst med sin verksamhet inom process- och produktionsteknik är en viktig partner.

Wargön Innovation är sedan år 2014 medlem i BIC, Bio-Based Industry Consortium, inom EUs Horizon 2020, med målet att utveckla relationer och samarbeten med europeiska företag och kunskapscentra. EU är en viktig marknad med både kunder, företagspartners och stora möjligheter för samverkan och utveckling av produkter och lösningar för den globala marknaden.

2013 genomförde WI en kartläggning av 60-talet aktörer med koppling till skogsindustri, material och kemi. Ca 60 % av aktörerna härrörde från Västsverige. Att inkludera aktörer från andra delar av Sverige gjordes dels för att säkerställa bred input av olika kompetenser samt dels för att dessa företag kunde se möjlighet/potential i att utveckla sin verksamhet i Västsverige. Behovet av en öppen test- och demonstrationsmiljö med syfte att kommersialisera materialinnovationer bekräftades i alla led (exakt behov kunde skilja mellan aktörerna). Vikten av kundstyrda processer, samverkan i hela värdekedjan, nätverk, utveckling av affärsmodeller samt behov av riskkapital poängterades. En växande västsvensk region med stark industritradition tillsammans med Wargön Innovations utvecklingsprocess ger stöd åt den fysiska platsen Wargön.

Regionalt näringsliv och dess behov är en väsentlig del i utvecklingen och för etableringen av Wargön Innovation. En av de dominerande branscherna i regionen är tillverkningsindustri där material är en viktig strategisk komponent som påverkar konkurrensvillkoren på olika sätt. Traditionellt har pris, kvalitet och producerbarhet setts som viktiga konkurrensfaktorer. Numera räknas även hållbarhetsfaktorn in som en avgörande del. Introduktion av nya hållbara material är därför av största strategiska vikt för regionens tillverknings- och processindustri (ex GKN, Volvo, petrokemisk industri). Textil näring med centrum i Borås söker nya hållbara material. Regionens skogsindustri som exempelvis Södra, söker nya avsättningsmarknader för cellulosebaserade material.

Nya material som kommer ut på marknaden ändrar också spelplanen genom att möjliggöra uppkomsten av ny industri. Antingen som branschglidning, där befintliga aktörer kommer in på och växer i nya affärsområden, eller genom att helt nya entreprenöriella aktörer tar dominerande positioner.

Stockholmsbaserade Re:newcell väljer att utveckla sin produktion i Västsverige inom ramen för Wargön Innovation. Bolaget har tillsammans med forskare på KTH tagit fram en teknik för att återvinna bomull, som sedan blir till textilmassa och slutligen nya textilfibrer. Re:newcell projekterar för närvarande sin test- och utvecklingsanläggning för etablering på Wargön i nära samverkan med andra aktörer i den testbäddsmiljö som

skapas. Ytterligare nya materialinnovationer utvärderas inom Wargön Innovation med målet att nya etableringar ska ske. Delprojekt drivs bland annat inom ramen för Bio Innovation och inom projektet Textiles – back to textile. Wargön Innovation arbetar även med utveckling av ett regionalt kluster för industriell insamling och sortering av textil för vidare förädling, samt nya affärsmodeller inom textilområdet.

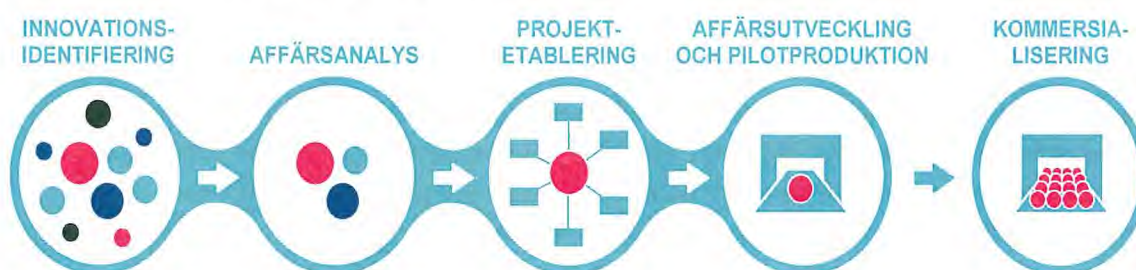
2.3 Wargön Innovations utvecklingsprocess

Som grund för verksamheten har Wargön Innovation tagit fram en utvecklingsprocess som innehåller ett antal steg där målet är att identifiera innovationer som ligger rimligt nära marknadsintroduktion och där utveckling och verifiering av teknologin behöver ske i en fysisk miljö parallellt med affärsutvecklingen.

Wargön Innovations utvecklingsprocess omfattar följande steg:

- **Innovationsidentifiering.** Brett kontaktskapande med beaktande av horisontella kriterier för att söka intressanta materialinnovationer samt parallellt stärkande av Wargön Innovations varumärke som gör Wargön intressant för innovatörer och företag
- **Affärsanalys.** Analys av identifierade materialinnovationer vad avser marknadsnärhet, kunder och användare, unikiteten, koldioxidpåverkan, kompetens, ekonomi, miljöeffekter mm
- **Projektetablering.** Skapande av utvecklingsprojekt för varje enskild innovation med avtal med idéägare, byggande av strukturer för att etablera och utveckla hel värdekedja mm
- **Affärsutveckling och pilotproduktion.** Parallella processer där innovationen stöds i teknikutveckling och verifiering samtidigt med affärsutveckling
- **Kommersialisering.** I detta skede lämnar innovationen Wargön Innovation och kommersiell etablering sker på marknads villkor med målet att skapa nya företag, affärsområden och arbetstillfällen i Västsverige

Wargön Innovations utvecklingsprocess

Wargön Innovation kommer att arbeta mycket nära varje materialinnovation som leds genom utvecklingsprocessens steg. Detta grundar sig på de analyser som gjorts kring vilka avgörande hinder som idag finns för att kunna kommersialisera nya

material. Varje innovation har sina unika förutsättningar och problem att lösa. Samtidigt finns det gemensamma utmaningar som Wargön Innovation genom sin kompetens medverkar till att lösa och även synergimöjligheter mellan olika utvecklingsprojekt. Breda kontaktytor till (regionala) företag, forskning, offentliga finansieringskällor och möjligheten att fungera som neutral arena där företag samverkar är avgörande fördelar som Wargön Innovation skapar. Även tillgång till gemensamt processlaboratorium för processnära vardagliga analyser och tester, gemensamma ytor och infrastruktur samt en bred grundkompetens hos projektets personal är viktig, liksom kontakter inom och kunskap om andra test- och demonstrationsmiljöer i Sverige.

Wargön Innovation kommer att arbeta så transparent som affärssekretess kring varje materialinnovation medger. Både huvudprojektet och de utvecklingsprojekt som skapas kommer att följas upp och redovisas enligt finansiärers krav och genom seminarier, workshops, hemsida, artiklar, medverkan i olika offentliga sammanhang etc. Det är avgörande att göra Wargön Innovation till en känd utvecklingsarena med hög kompetens, goda förutsättningar och ett starkt varumärke för att nå kontakt med nya innovationer som kan bli "case" som går igenom utvecklingsprocessen. En varumärkesplattform och kommunikationsstrategi finns idag liksom hemsida och informationsmaterial etc.

Wargön Innovation har sedan 2012 samverkat nära med företaget Re:newcell vars planerade etablering på Wargön ses som "case 1" för etablering på Wargön. Samarbetet har bland annat gällt Vinnovaprojektet Textiles – back to textile (Steg A avslutat samt Steg B pågående med ett stort antal projektpartners) men också omfattande partnerkontakter inom textilbranschen, ideella insamlingsverksamheter som hanterar textilier, återvinningsföretag mm. Det första plagg som togs fram med användning av Re:newcells teknologi – den gula klänningen som visades första gången under Almedalsveckan 2014 – gav stort genomslag på många olika sätt. Teknikgenombrottet som klänningen illustrerar gav stor uppmärksamhet och har inneburit ett antal nya kontakter och förfrågningar kring Wargön Innovation.

Många av de aktörer som projektet haft kontakt med är positiva till Wargön som plats eftersom den ligger nära Göteborg med ett bra logistiskt läge och ger möjlighet för utbyggnad av ny industri i en region med stark industritradition. Dock är det en stor utmaning att det i dagsläget inte finns byggnader/infrastruktur och redan etablerad verksamhet på plats samtidigt som detta ger möjligheter att helt anpassa nya byggnader efter behoven. För att skapa en långsiktig trovärdighet är det avgörande att Wargön Innovation tar nya konkreta steg i form av att fysiska förutsättningar för arbetet med utvecklingsprocessens pilotproduktion skapas på platsen Wargön.

2.4 Nästa steg för Wargön Innovation - etableringsskedet

Wargön Innovation har en grundläggande analys som håller. Ett antal intressanta materialinnovationer bearbetas och har behov av en ny miljö för uppskalning och verifiering. Samhällets utvecklingsaktörer pekar på behovet av att skapa dessa nya

miljöer. Wargön Innovation har byggt upp relationer med ett antal viktiga aktörer. Wargön som plats är en intressant lokalisering. Projektet är moget att ta nästa steg in i ett etableringsskede.

Hittills har huvudprojektet Wargön Innovation finansierats av lokala och regionala medel. Projektet har nu identifierat EU:s strukturfond för västra Sverige som administreras av Tillväxtverket som en möjlig finansiär i nästa steg och en ansökan har gjorts inom ramen för det som benämns insatsområde 3; innovation för en koldioxid snål ekonomi. I ansökan till Tillväxtverket om projektmedel för etableringsskedet har Wargön Innovation formulerat följande övergripande mål och projektmål

Övergripande mål:

Wargön Innovation ska vara en nationellt erkänd verksamhet för utveckling och kunskap inom hållbar process- och produktionsteknik med nationella och internationella kopplingar där nya koldioxidsnåla och hållbara material går från idé till kommersialisering genom att erbjuda stöd inom affärs- och teknikutveckling i en fysisk miljö för uppskalning (test-och demonstrationsmiljö) som gynnar nyskapande, sprider kunskap och genererar samverkan mellan näringsliv, akademi och samhälle. Utgångspunkten är den svenska skogen, men också andra råvarukällor som leder till en koldioxidsnål ekonomi.

Projektmål:

Wargön Innovation etableras som test- och demonstrationsmiljö med fokus på hållbar produktion av nya koldioxidsnåla materialinnovationer där samverkan mellan näringsliv, akademi och samhälle, över branschgränserna och i hela innovationskedjan, bidrar till ökad förmåga att kommersialisera nya produkter, tjänster eller lösningar.

Ansökan till Tillväxtverket innehåller även detaljerade delmål, analyser av målgrupper, detaljerad budget med resurssatta aktiviteter mm.

Den primära målgruppen för projektet är små- och medelstora företag som ges möjlighet att i samverkan med andra företag samt akademi och samhällsorgan driva utveckling av nya materialinnovationer på ett sätt som annars inte är möjligt. Regionens industri inom tillverkning och produktion gynnas genom att den får närhet till utveckling av framtidens hållbara material som kan ersätta nuvarande insatsvaror som ofta är baserade på ändliga resurser (mineral och olja).

Lokalt bidrar projektet till förverkliga Vänersborgs kommuns utvecklingsplan för Wargönområdet, där ledorden energi, miljö och innovation antagits av kommunen och ligger till grund för verksamhetsfokus på området. Wargön Innovation blir en attraktiv entré till Wargön och möjliggörare även för etableringar på andra verksamhetsområden inom kommunen. Aktörer inom ramen för Wargön Innovation kan vidareutveckla sin pilotproduktion till fullskala för etablering i både i närområdet men även på andra lokaliseringar i hela regionen. Vidare gynnas både

Vänersborgs och Trollhättans kommun genom att Wargön Innovation direkt skapar möjlighet till nya arbetstillfällen. Wargön Innovation stärker på avgörande sätt Vänersborgs kommuns kontaktytor till företag, akademi och olika samhällsaktörer inom näringslivsutveckling. Genom att samverka regionalt skapas kompletterande verksamheter som ytterligare bidrar till att stärka Västsverige. Et starkt varumärke för Wargön Innovation bidrar kraftfullt till Vänersborgs attraktivitet som en plats för etablering av nya verksamheter dels direkt genom utvecklingsmiljön på Wargön Innovation och dels indirekt genom de nya kontaktytor och affärsmöjligheter som uppstår samt genom de förutsättningar för fullskaleetableringar som skapas.

Wargön Innovations projekt mål gynnar även akademiens mål avseende nyttiggörande av forskning genom att koppla samman akademiens verksamhet med den kundfokuserade innovativa miljön inom Wargön Innovation. Universitet och högskolor i närmiljön är Högskolan Väst, Chalmers Tekniska Högskola samt Högskolan i Borås, men även andra universitet och högskolor med materialinnovationer på agendan kommer att ha möjlighet att nyttja och dra nytta av Wargön Innovation. Projektet har redan etablerade kontakter med KTH.

Slutligen kommer projekt målet att bidra till att olika nationella och regionala initiativ gynnas genom projektets nätverks- och samverkansarbete. Satsningar som Bio Innovation samt VGRs satsning Re:textile är exempel på innovationsprogram med hållbara material i fokus där Wargön Innovation deltar aktivt. På sikt förväntas även Wargön Innovation bidra på den internationella arean som test- och demonstrationsmiljö samt genom projektets engagemang i BIC, Horizon 2020.

Under år 2016 behöver projekt Wargön Innovation ta avgörande steg från analyser, kontaktskapande och utveckling av strukturer till en fysiskt etablerad utvecklingsmiljö.

2.5 Mål för etableringsskedet

Vid etableringsskedets slut under år 2019 ska Wargön Innovation ha uppnått följande

- En fysisk test- och demonstrationsmiljö för nya hållbara och koldioxidsnåla materialinnovationer finns tillgänglig för företag/innovatörer, universitet och högskolor, forskningsinstitut och offentlig sektor
- Wargön Innovation når genom sitt arbetssätt nya grupper i innovationsök och medverkar även till att bredda innovationskartan genom metod- och resultatspridning
- Minst fyra materialinnovationer har utvecklats till färdiga kommersialiserbara produkter för företag i regionen
- Minst ytterligare fyra företag har bedrivit verksamhet inom ramen för Wargön Innovation för att utveckla nya materialinnovationer
- Ytterligare minst tio företag/innovationer har gått igenom affärsanalyssteget i utvecklingsprocessen

- Företag/innovatörer, universitet och högskolor, forskningsinstitut samt offentlig sektor är engagerade i etablerade nätverk och styrning av Wargön Innovation
- Projekt och aktiviteter inom ramen för Wargön Innovation har bidragit till en mer koldioxidsnål ekonomi genom minskade koldioxidutsläpp globalt om minst 24 000 ton/år
- Minst 30 nya arbetstillfällen har skapats inom Wargönområdet
- Svensk bioråvara utnyttjas för produktion av nya koldioxidsnåla material i minst två nya produkter
- Wargön Innovations roll som aktör i innovationskedjan är formaliserad och kompletterar övrig västsvensk innovationsverksamhet i Science parks, akademi, näringsliv och samhälle
- Wargön Innovation går efter projektslut för etableringsskedet in i en ny verksamhetsfas och har fått en långsiktig huvudman och finansieringslösning som utvecklats i etableringsskedet

Ny storskalig, hållbar och koldioxidsnål produktion måste bygga på innovation där förnybarhet, återvinning samt effektiva och energisnåla processer ligger till grund för nya materialinnovationer. Projekt Wargön Innovation är miljödrivet med hållbarhet och återvinning som grundstenar, och där samverkan i nya konstellationer med diversifierade aktörer är väsentlig. Genom samverkan med traditionella industriföretag i flera olika branscher, välgörenhetsorganisationer, akademi både inom traditionell ingenjörsvetenskap och textil design, moderna retailbolag samt offentliga aktörer och innovationsprogram, skapas kreativa och innovativa resultat som utvecklar samtliga aktörer. Wargön Innovations roll är att agera motor och utvecklingsarena där aktörerna samverkar på nya sätt och i nya samband.

Projektets aktiviteter ger minskade globala utsläpp av koldioxid samt fler företag som levererar koldioxidsnåla och hållbara material. Textilprojekten ger även minskad användning av färskvatten för textilproduktion, högre grad av återbruk och återvinning av textila material samt incitament för förnyelsebar textilfiber av cellulosa att växa ytterligare genom dess potential för fiberåtervinning. Potentialen för detta är stor likt den idag befintliga återvinningen av pappersprodukter. Andra viktiga delar är resurseffektivitet och kompetensutveckling vilka enligt ovan gynnas av samverkan i nya sammanhang. Genom projektets policys för jämställdhet och icke-diskriminering samt projektets behov av kreativa nätverk och nytänk, gränsöverskridande arbetsformer med stora och små företag, olika användargrupper, universitet och högskolor, forskningsinstitut och offentlig sektor, säkras resultatet ytterligare.

En väl fungerande fysiskt etablerad test- och demonstrationsmiljö med väl fungerande utvecklingsprocess samt ett allt mera välutvecklat varumärke för Wargön Innovation ger förutsättningarna för långsiktigt positiva effekter. Långsiktigt kommer arenan att fungera som en av flera miljöer där hållbara materialinnovationer kan utvecklas. Nya innovationer ska alltid knytas till Wargön

Innovation och ersätta innovationer som tar steget till färdiga kommersiella produkter och därmed lämnar arenan för att utvecklas i produktion och sin breda marknadsintroduktion på olika platser i Västsverige.

2.6 Struktur och organisation för etableringsskedet

Innovatum blir projektägare i etableringsskedet och tar över denna roll från Vänersborgs kommun. Wargön Innovation kommer dock liksom hittills att drivas som ett tydligt separerat projekt under eget varumärke och med tydlig egen identitet. Wargön Innovation har redan börjat bli etablerat som begrepp och aktör, vilket ska tas till vara och har ett stort värde för framgång. Projektet kommer att bygga upp en egen styr- och ledningsorganisation som stärker identiteten och ger ett breddat engagemang samt förankring i samhällsorgan, akademi och näringsliv som även ger förutsättningar för den tredje fasen; verksamhetsskedet.

En styrgrupp för projektet kommer att etableras med representation för huvudintressenter och även ett Advisory board med en bredare representation för att ytterligare öka förankring och kontaktytorna. Nätbaserade referensgrupper kommer att utvecklas inom projektet för att skapa helt nya kontaktytor.

Ett avtal kommer att tecknas mellan Wargön Innovation/Innovatum och Vänersborgs kommun som är en viktig aktör för att göra den avsedda utvecklingen möjlig. Kommunen satsar redan idag betydande belopp för att skapa de fysiska förutsättningarna för en etablering på Wargön genom markköp, framtagning av ny detaljplan och genom att under 2015-2016 bygga ut den interna infrastrukturen på området samt genom att delfinansiera nu pågående projekt. Kommunens fortsatta engagemang är avgörande för framgång liksom att kommunen tar vara på de nya möjligheter som projektet skapar på ett flertal olika plan.

Det operativa arbetet kommer att ledas av en verksamhetsledare som rekryteras inför projektstart av etableringsskedet. I den operativa bemanningen behövs även två personer för utvecklingsprojekt med ett antal projektpartners samt stöd i utvecklingsprocesserna (parallell teknik- och affärsutveckling) kring de materialinnovationer som inlemmas Wargön Innovations projektportfölj. Beroende på vilka operativa projekt som drivs kommer laboratoriekompetens och processkompetens att behövas och en processtekniker/laborant anställs i senare delen av projektet.

Till Wargön Innovation knyts kompetens kring kommunikation och marknadsföring samt administrativa basresurser för att hantera löpande ekonomi etc. Dessa uppgifter kopplas till Innovatums befintliga organisation för att utnyttja befintlig kompetens och arbeta effektivt. Alla stödfunktioner kommer att särredovisas och finansieras inom projektets ram. Sammantaget bedöms bemanningen i etableringsfasens slutskede uppgå till motsvarande ca fem heltidstjänster inklusive de uppgifter som utförs inom Innovatums basorganisation. Den byggnad som har projekterats utformas för Wargön Innovations behov; dels för egen personal men i högsta grad även för de utvecklingsprojekt som är verksamhetens kärna.

Wargön Innovation kommer även i etableringsskedet att ha behov av konsultkompetens. Det kan avse expertis vid utvärderingar av nya innovationer, affärsutvecklingsstöd samt för att delta i nya delprojekt som beviljas mm.

2.7 Ekonomi för etableringsskedet

Projekt Wargön Innovation har i uppbyggnadsfasen en projekttid t o m utgången av år 2016. Som framgår ovan kommer projektmålen att nås och uppbyggnadsfasen avvecklas redan vid halvårsskiftet 1016. Västra Götalandsregionen avser att överföra vissa ej använda projektmedel till det nya projektet – etableringsfasen – för andra halvåret 2016 samt kommer att ta beslut om medfinansiering i tid för Tillväxtverkets beslutsprocess hösten 2015. Wargön Innovation startade som ett lokalt projekt men har fått både regional finansiering i basen och nationell finansiering via Vinnova för delprojekt. Nuvarande projekt har genom olika delprojekt och tillkommande partners vuxit till en total projektomslutning på ca 20 mkr.

Nu sökt EU-medel via Tillväxtverket för nästa viktiga projektsteg. Samtidigt krävs fortsatt finansiering från alla nivåer för att kunna etablera Wargön rent fysiskt och skapa förutsättningar som kan bära till en långsiktig viktig utvecklingsarena. Även i fortsättningen kommer medel för delprojekt att sökas från olika källor (både regionala, nationella och på sikt även internationella) men för basfinansiering för att kunna driva arenan Wargön Innovation i etableringsskedet krävs en finansiering med tre parter; lokal nivå, regional nivå samt EU-medel. Strukturfondsmedlen får uppgå till högst 40 % av projektets kostnader per år. Resterande ca 60 % fördelas i lika delar mellan Västra Götalandsregionen och Vänersborgs kommun. Den totala projektbudgeten för projektperioden 2016-07-01 – 2019-10-31 uppgår till 22 163 285 kronor varav 8 861 000 kronor söks från Tillväxtverket och resterande från de två övriga finansörerna med halva beloppet vardera. För Vänersborgs kommuns del innebär detta 6 651 141 kronor för hela projektperioden fördelat enligt följande

2016	494 501
2017	2 400 000
2018	2 400 000
2019	1 356 640

Budgeten i sin helhet med detaljer finns tillgänglig som del av ansökan till Tillväxtverket. Kommunens engagemang är nödvändigt för att i samverkan med samhällsaktörer på olika nivåer skapa förutsättningar för etablering av en utvecklingsarena som kan få stor betydelse för sysselsättning och etableringar och som även tydligt kommer att skapa förutsättningar för Vänersborgs kommun att få avkastning på de stora kostnader kommunen har tagit för att öppna området Wargön för etableringar.

Ett av kommunen undertecknat medfinansieringsintyg är en förutsättning för Tillväxtverkets behandling av ansökan om medel från EU:s strukturfond. Kommunens åtagande gäller under förutsättning av positiva beslut från övriga finansiärer.